

Становище

от проф. Екатерина Русинова-Христова

**за монографията на доц. д-р Емилия Кирилова Панайотова,
кандидат за академичната длъжност „професор“ (Текстилен и
интериорен дизайн) по професионалната област 8.2 Изобразително
изкуство за нуждите на НБУ**

Доцент д-р Емилия Панайотова представя своя хабилитационен труд – монография „Дизайнът. Как да го разбирате.“, като кандидат за академичната длъжност „професор“ (Текстилен и интериорен дизайн) по професионалната област 8.2 Изобразително изкуство.

Монографията представлява задълбочен анализ на дизайна като гранична област, която обединява изкуството, приложните, технически знания и научните постижения в нейното концептуално разбиране.

Хабилитационният труд представя дизайна като комбинация от знания от различни области, които намират своето място при разнообразните видове дизайн, представя неговите основни, функционални елементи.

Трудът разглежда разбирането като сложен процес, който изисква обектът на разбирането да не бъде представен едностранчиво, да бъде разгледан от всички гледни точки, за да може на тази основа да се направи извод за същината му, да бъде разбран.

Монографията представя основните процеси на възприятието и обработката на информация, изследва творческия процес като елемент от дейността на дизайнера и като структуриран процес, който може да бъде реализиран. В труда се разглеждат основните видове дизайн, анализирани са съвременните тенденции, както и тези, които предстои да се развият в бъдеще. Това обстоятелство е от особено значение за младите дизайнери и тяхното професионално развитие.

Научните приноси на монографията „Дизайнът. Как да го разбирате.“ са в две основни насоки, а именно:

- Методологично изследване на дизайна като самостоятелна област от научно-творческото познание;

- Приносителите в изследването на конкретни, практически ситуации и разработване на концептуална система за творческа дейност и нейното приложение в областта на дизайна.

В самото начало на монографичния труд авторката представя методологичното обосноваване на подхода към дизайна като към самостоятелна научно-изследователска дисциплина, която има за предмет изграждането на заобикалящата жизнена среда на човека. Този подход не би могъл да се разглежда като нов, но в монографичния труд той е разгледан в неговата пълнота.

От значение за методологията, приложима към изследването на съвременния дизайн е и взаимовръзката между отделните елементи на дизайна и отделните психологически механизми на разбирането, разгледани и разяснени подробно в монографията. Този факт е от важно значение интердисциплинарния подход, задължителен при разбирането за дизайн.

Съществено значение за позициите на методологията е и разглеждането, и представянето в монографичния труд на основните видове дизайн, и основните тенденции в този вид творческа дейност.

Тази част от изследването може да се смята за обобщаваща за разглежданите елементи на дизайна и психологическите подходи към неговото разбиране.

Представените перспективи пред развитието на дизайна очертават основните приложения на процеса на конструиране в реални условия при определено развитие на науката и технологиите.

Един от важните практически приноси на монографичния труд е представянето на проектирането като елемент от дизайнерската дейност. Тук са дадени основни насоки и работни елементи на проектния процес в дизайнерската работа. В труда е представен и достатъчно общ модел за проектиране, който уловява основните етапи на проектния процес и може да бъде приложен в различни области на дизайна.

Теоритичната база на изследването е свързана с конкретната методика за решаване на дизайнерски задачи. И така, всеки един от процесите на проектирането може да бъде адаптиран към конкретни условия, в които работи дизайнерът и задачите, които предстои да решава.

В монографичния труд „Дизайнът. Как да го разбираме.“ авторката доц. д-р Емилия Панайотова е направила анализ на мястото на дизайна в рамките на научно-творческите дисциплини като самостоятелна сфера на познанието, имаща за обект изследването на жизнената среда на човека, която е подсилена от околната среда. Монографията е анализ на днешното състояние на дизайна и в същото време е прогноза за неговото бъдещо развитие.

Заедно с всички положителни качества на монографичния труд на доц. д-р Емилия Панайотова, не мога да не спомена по важност и нейните творчески изяви като художник, работите ѝ в областта на текстилния дизайн, интериорния дизайн, живописата, рисунката, инсталацията и малката пластика. Емилия Панайотова е един всеотстранно развит и креативен съвременен автор.

Също така тя развива и една отлична преподавателска, научно-изследователска, организационна и обществена работа в Нов български университет.

На основание казаното по-горе, абсолютно убедено предлагам на научното жури да предложи на АС заемането на академичната длъжност „професор“ от доц. д-р Емилия Панайотова по професионалната област 8.2 Изобразително изкуство за нуждите на НБУ.

03.05.2016 г.

гр. София

С уважение:

Проф. Ек. Русинова